



T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı



Sayı : 30824082-610 - **16472563**
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

14 Ağustos 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.


Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

7/60403 GK 111
7/60405-60406 GK 111
7/60526 GK 112
7/61044-61046 GK 117
7/61068 GK 117
7/61050 GK 117
7/61167 GK 117
7/61170-61171 GK 117
7/61643 GK 119
7/61816 GK 125
7/61818 GK 125

**MANİSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ŞENOL SUNAT'IN
TBMM 7/40524 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

Manisa'nın Akhisar ilçesi Sazoba, Beyoba ve Akselendi kırsal mahalleleri ile Saruhanlı ilçesi Kemiklidere, Kumkuyucak ve Lütfiye kırsal mahallelerini kapsayan bölgede başlatılan altın madeni arama faaliyetleri, çevresel sürdürülebilirlik açısından ciddi endişelere yol açmıştır. Söz konusu alan, geçmişte "Taysun Çölü" olarak anılmış; Karapınar ve Aralık ile birlikte Türkiye'de çölleşmenin en hızlı ilerlediği bölgeler arasında değerlendirilmiştir.

1996 yılında Orman Genel Müdürlüğü ile TEMA Vakfı iş birliğiyle Sazoba'da başlatılan ağaçlandırma çalışmaları kapsamında 145 hektar alana 101 bin fidan, 2013'te Lütfiye'de 20 hektar alana 32 bin fidan dikilmiştir. Bölge rüzgâr erozyonuna karşı korunmuş ve uzun yıllar içerisinde yeniden ekolojik denge kazanmıştır. Bu iyileşme sayesinde alanda, doğal bitki örtüsü gelişmiş, toprak yapısı güçlenmiş ve iklimsel kırılganlık azaltılmış, ekosistem canlanmıştır.

2020 yılında "Kuars Kum Ocağı Yıkama Eleme Tesisi ve Altın Maden Ocağı" kapsamında bölgede bir madencilik girişimi başlatılmış ancak bölge halkının konuyu yargıya taşınmasıyla birlikte "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı iptal edilmiştir. Valilik tarafından yapılan temyiz istemi ise Danıştay 6. Daire Başkanlığının 2022/5464 Esas ve 2022/9297 Karar sayılı mütalaasıyla temyiz başvurusunun reddine, düzeltme yolu kapalı bir şekilde 08/11/2022 tarihinde oy birliği ile karar verilmiştir.

Buna rağmen aynı alanda Şubat 2026'dan itibaren yeniden madencilik faaliyetine geçilmiş, Criter Madencilik işletmesi altın rezervi tespit etmek amacıyla 25 adet arama amaçlı karotlu sondaj çalışması başlatmıştır. Bu girişimle ilgili olarak bölge halkı; işletmenin kamuya 11 milyon liralık ödeme yaptığı, Manisa Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünden gerekli izinlerin alındığı iddiasını dile getirmiştir.

Bölge halkı tüm bu gelişmelerden rahatsızdır. Madencilik faaliyetleri kapsamında yapılacak sondaj, kazı ve toprak hareketlerinin; bitki örtüsünün tahrip edilmesine, toprak yapısının bozulmasına, yoğun toz oluşumuna ve rüzgâr erozyonunun yeniden tetiklenmesine yol açacağı öngörülmektedir. Bu durumun, bölgenin geçmişte maruz kaldığı çölleşme riskini yeniden gündeme getirmesinden endişe edilmektedir.

Bu bağlamda, aşağıdaki soruların yanıtlanması kamuoyunun bilgi alma hakkı açısından önem arz etmektedir;

- 1- Akhisar ilçesi Sazoba, Beyoba ve Akselendi mahallelerinde yürütülen 25 adet arama amaçlı karotlu sondaj çalışması için Bakanlığınız Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci işletmiş midir?
- 2- Bakanlığınız ÇED süreci işletmeden izin vermişse, bu kararı hangi mevzuat hükmüne dayandırmaktadır?

- 3- Danıştay 6. Dairesinin 2022 / 5464 Esas ve 2022/9297 Karar sayılı, kararına rağmen aynı bölgede yeni bir madencilik faaliyetine Bakanlığınız nasıl izin vermiştir?
- 4- Bakanlığınız izin verme sürecinde bölgenin geçmişte ormanlaştırma projesi kapsamında kazanılmış ekolojik niteliğini niçin dikkate almamıştır?
- 5- Sondaj ve kazı faaliyetlerinin bitki örtüsü, toprak yapısı ve rüzgâr erozyonu üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınızca yapılmış çevresel etki analizi bulunmakta mıdır?
- 6- İddia edilen 11 milyon liralık kamu ödemesi, hangi izin veya işlemler karşılığında, hangi mevzuata dayanılarak, hangi kurum tarafından alınmıştır?
- 7- Bakanlığınız söz konusu karotlu sondaj faaliyetlerine ilişkin saha denetimi yapmış mıdır?
- 8- Bakanlığınız, çölleşme riski yüksek olarak tanımlanan bu bölgede madencilik faaliyetlerine izin verirken çölleşmeyle mücadeleyle ilişkin ulusal strateji belgelerini dikkate almış mıdır?
- 9- Bölgedeki faaliyetler sonucu ağaçların tahrip edilmesi halinde oluşacak kamu zararının sorumluluğu hangi kuruma ait olacaktır?

CEVAPLAR

Manisa İli'nin Akhisar İlçesi'ne bağlı Sazoba Mahallesi Mercankuyu Mevkii sınırları içerisinde yer alan RN:202500503 (ER:3534642) ruhsatlı maden sahasında Criter Madencilik Enerji İnş. Kimy. Mad. San. Tic. Ltd. Şti. tarafından "IV. Grup Maden Arama Amaçlı Karotlu Sondaj (25 adet)" faaliyeti yapılmasının planlandığı belirtilerek, 29.07.2022 tarih ve 31907 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği kapsamında Manisa Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nün görüşü talep edilmiştir.

Manisa Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından yapılan değerlendirmede; RN : 202500503 (ER:3534642) ruhsatlı maden sahasında "IV. Grup Maden Arama Amaçlı Karotlu Sondaj (25 adet)" faaliyeti Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği çerçevesinde kapsam dışı olarak değerlendirilmiştir. Planlanan yatırım ile ilgili olarak 2872 sayılı Çevre Kanunu ile 5491 sayılı Çevre Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna istinaden çıkarılan Yönetmeliklerin ilgili hükümlerine uyulması ve diğer mer'î mevzuat çerçevesinde öngörülen gerekli izinlerin alınması, ekolojik dengenin bozulmamasına, çevrenin korunmasına ve geliştirilmesine yönelik tedbirlere riayet edilmesi gerektiği 23.12.2025 tarihli sayılı yazı ile ilgili firmaya iletilmiştir.

Ayrıca, 10.04.2026 tarihinde ünvan değişikliği talebi ile yeni ünvanı Criterion Enerji Madencilik İnşaat Kimyevi Maddeler San. Tic. Ltd. Şti. adına kapsam dışı görüşünün geçerli olduğuna dair Manisa Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından yazı yazılmıştır. Manisa Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından ÇED Yönetmeliği kapsamında ayrıca bir izin verilmemiştir.

ÇED Yönetmeliği kapsamında verilen muafiyet kapsamındaki görüş; nihai bir izin yada ruhsat niteliğinde olmayıp söz konusu proje için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının mevzuatları çerçevesinde gerekli tüm izin ve ruhsatlar (Orman İzni, Tarım Dışı Kullanım İzni, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı, İşletme İzni v.b.) alınmadığı sürece faaliyete başlanması mümkün değildir.

Önergede belirtilen Danıştay kararına rağmen yeni bir madencilik faaliyetine ruhsat verilmesi hususu maden ruhsat hukuku kapsamında olup, soru önergesine konu olan saha 3213 sayılı Maden Kanunu hükümleri kapsamında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünce düzenlenmiş; IV. Grup Maden Arama Ruhsatı bulunan madencilik arama alanıdır.